

AZ ALSÓ- ÉS FELSŐHÁZ TÖRTÉNETE



Név: _____

1. Válaszd ki a képekhez kapcsolódó helyes megoldást!

A kép az országgyűlés dualizmus kori szerkezetét ábrázolja.

A kép az országgyűlés két világháború közötti szerkezetét ábrázolja.

A kép az országgyűlés mai szerkezetét ábrázolja.

A kép a Magyar Nemzeti Múzeumot ábrázolja.

A kép a Sándor utcai képviselőház épületét ábrázolja.

A kép a pozsonyi országgyűlések színhelyét ábrázolja.

A képen látható palotában gyűltek össze az ország nemesei, hogy tanácsaikkal segítsék az uralkodót.

A képen látható palotában gyűltek össze a nép képviselői, hogy tanácsaikkal segítsék az uralkodót.

A képen látható palotában gyűltek össze a főpapok és főurak, hogy tanácsaikkal segítsék az uralkodót.

A kép a dualizmus időszakát ábrázolja.

A kép a két világháború közötti időszakot ábrázolja.

A kép a pártállami diktatúra időszakát ábrázolja.

A képen látható épületben a képviselőház ülésezett.

A képen látható épületben a főrendiház ülésezett.

A képen látható épületben a képviselőház és a főrendiház közösen ülésezett.

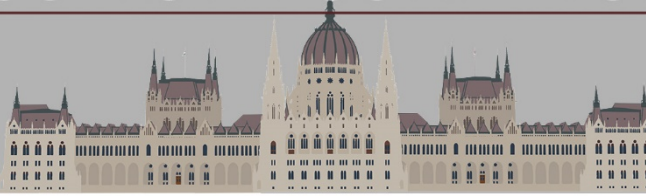
A képen a királyi tanács ülését látjuk.

A képen egy rendi országgyűlés megnyitóját látjuk.

A képen az első népképviseleti országgyűlés megnyitóját látjuk.



AZ ALSÓ- ÉS FELSŐHÁZ TÖRTÉNETE



2. Párosítsd az évszámokat az eseményekkel!

- | | |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1608 | A) Az országgyűlés egykamarássá válik, melynek neve nemzetgyűlés. |
| 1541 | B) Az országgyűlés a rendszerváltoztatáskor sem nyeri vissza hagyományos, kétkamarás szerkezetét. |
| 1848 | C) Megkezdik az Országház építését. |
| 1885 | D) Törvényben rögzítik az országgyűlés kétkamarás szerkezetét. |
| 1902 | E) A törvényhozó testület beköltözik az Országház épületébe. |
| 1920–27 | F) Az áprilisi törvényekkel megszületik a népképviseleti országgyűlés. |
| 1990 | G) Buda elfoglalása, ami után az országgyűlések többségét közel 300 éven át majdnem mindig Pozsonyban tartják. |

3. Döntsd el a következő állításokról, hogy igazak vagy hamisak!

Igaz Hamis

A második világháború előtt is volt már olyan időszak, amikor az országgyűlés egykamarás szerkezetben működött.

A királyi tanács és a Rákos mezei országgyűlések a kétkamarás szerkezetű országgyűlés előzményeinek tekinthetők.

1608 után a rendi országgyűléseken a köznemesek személyesen vehettek részt.

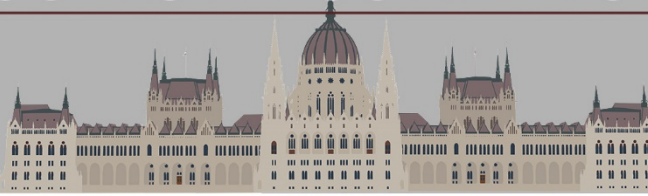
1927 után a felsőház bizonyos tagjait az államfő, tehát a király nevezte ki.

Az 1927-ben újra felállított második kamarát felsőháznak nevezték el, ugyanis itt már nem a korábbi főrendek foglaltak helyet.

4. Párosítsd a videóban elhangzó fogalmakat a hozzájuk tartozó magyarázatokkal!

- | | |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| kamara | A) Ideiglenes törvényhozó testület. |
| rendi országgyűlés | B) A társadalom kiváltságos csoportjai képviselik az érdekeiket az országgyűlésen. |
| népképviseleti országgyűlés | C) Az országgyűlés önálló jogkörrel rendelkező része, törvényhozó testület. |
| követ | D) A választójoggal rendelkezők által megválasztott személy, aki képviseli az őt megválasztók érdekeit az országgyűlésen. |
| képviselő | E) A vármegyék, káptalanok, szabad királyi városok által választott személy, aki képviseli az őt megválasztók érdekeit az országgyűlésen. |
| nemzetgyűlés | F) A törvényhozó testület tagjai képviselők, akiket a választójoggal rendelkező lakosság választott meg. |

AZ ALSÓ- ÉS FELSŐHÁZ TÖRTÉNETE



5. Egy- vagy kétkamarás szerkezetben működött az országgyűlés a következő időszakokban? Írd az időszakok mellé a megfelelő számot (1 vagy 2)!

a 19. század első felében

a 18. században

1920 és 1927 között

1945 és 1990 között

napjainkban

6. Csoportosítsd a rendi országgyűlések résztvevőit!

alsótábla	felsőháza
A) vármegyei követei	D) szabad királyi városok követei
B) főpapok	E) káptalanok követei
C) főnemesek	F) főispánok
	G) országnagyok

7. Válaszd ki a helyes megoldás betűjelét!

Mi volt a felsőtábla szerepe a rendi országgyűléseken?

A képviselőháznál általában konzervatívabb álláspontot képviselt, így gátat tudott vetni az alsótábla által szorgalmazott reformjavaslatoknak.

A felsőtábla szakértői testületként funkcionált, ez azt jelenti, hogy az adott szakterületek képviselői szakmai szempontokból is megvizsgálták az alsótábla javaslatait.

Ők tárgyalták meg először a törvényjavaslatokat, amelyeket az alsótábla vagy támogatott, vagy elutasított.

Mivé alakult át az alsótábla 1848-ban?

képviselőházzá

főrendiházzá

megszűnt

Melyik állítás helytálló az Országház üléstermeivel kapcsolatban az alábbiak közül?

A felsőházi ülésterem nagyobb.

A képviselőházi ülésterem az Országház északi, a felsőházi ülésterem pedig a déli részében helyezkedik el.

Méreteiben nincs különbség a két ülésterem között.

AZ ALSÓ- ÉS FELSŐHÁZ TÖRTÉNETE



Mi volt a felsőház szerepe a két világháború közötti időszakban?

Sokszor heves vitákkal és ellenállással akadályozták meg egy-egy tervezet törvényőre emelkedését.

Habár volt egyfajta fék szerepe, a gyakorlatban ez nem valósult meg túl sokszor, hiszen a képviselőházban dőltek el a kérdések.

Mivel itt is a nép által választott képviselők foglaltak helyett, szerepe az országgyűlés népképviseleti jellegének fokozása volt.

Járj utána, hogy ma melyik üléstermet használja – a rendkívüli helyzetektől eltekintve – az Országgyűlés!

Az egykori képviselőház üléstermét, mivel az Országgyűlésben ma is a nép által választott képviselők foglalnak helyet.

Az egykori főrendiház üléstermét, mert a rendszerváltoztatáskor a kommunista berendezkedés minden elemével szakítani akartak, és akkoriban a képviselőházban voltak az ülések.

Egyiket sem, egy másik teremben üléseznek, mert a dualizmus idején épült termeket nem lehetett 21. századi technológiával felszerelni.

8. Állítsd időrendi sorrendbe az országgyűlés szerkezetét szabályozó legfontosabb törvényeket!

„[...] az országglakók **jónak látták végzésbe foglalni**, hogy az »ország karainak és rendeinek« az elnevezése alatt, kiket kell érteni; és hogy a király Ő felségének, **királyi meghívó leveleivel**, az ország közönséges **országgyűlésére kiket kell meghívnia**, meg hogy az ország **közös országgyűlésén kiknek kell szavazatuknak lennie?**”

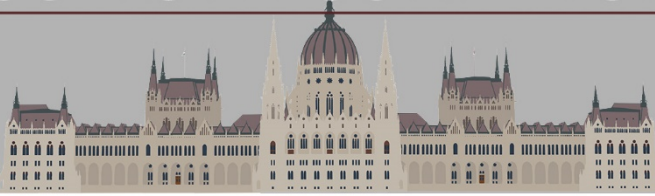
„A [...] választások alapján megalakult nemzetgyűlés megbízatásának megszűnésével a nemzetgyűlés jogköre **egykamarás országgyűlésre** száll át.”

„[...] az 1910. évi június hó 21. napjára törvényszerűen összehívott országgyűlésnek képviselőháza az 1918. évi november hó 16. napján hozott határozatával önmagát feloszlottnak nyilvánította, **főrendiháza** pedig ugyanazon a napon tartott ülésében e határozatot tudomásul vette és **tanácskozásait berekesztette**, miáltal az **országgyűlés működése is megszűnt**. [...] A **nemzetgyűlés** a magyar **állami szuverénitás törvényes képviselétének nyilvánítja magát**, amely alkotmányunk értelmében az államhatalom gyakorlásának további módját is jogosult rendezni.”

„A jelen év folyama alatt a IV-ik törvénycikk értelmében **Pesten tartandó legközelebbi országgyűlésre** kiküldendő követeknek **népképviselet alapján** választására nézve ideiglenesen következők rendeltetnek [...]”

„A **nemzetgyűlés** most már az ősi alkotmányosság szellemében **felújítja az országgyűlés ősi kéttáblás rendszerét** és hatalmánál fogva az országgyűlés képviselőháza mellé a jelen törvény rendelkezései szerint **felsőházat szervez**.”

AZ ALSÓ- ÉS FELSŐHÁZ TÖRTÉNETE



9. Ma is sok országban működik a törvényhozás kétkamarás szerkezetben. Mi volt a felsőház elsődleges szerepe ezekben az országokban megalakulásukkor? Írd be az alábbi szavakat a megfelelő helyekre!

társadalmi és szakmai csoportok; közigazgatási, történeti régiók; népképviselői; tagállamok

Az Amerikai Egyesült Államok és Németország föderatív államok, a tagállamok jelentős önállósággal bírnak. Ezekben az államokban a felsőházban a _____ képviselők képviselik a tagállamokat.

Spanyolország és Franciaország több közigazgatási, történeti régióból áll, ilyen például az előbbiben Murcia vagy Andalúzia, az utóbbiban Aquitána vagy Bretagne. A spanyol és francia törvényhozás felsőházában a _____ delegáltjai képviselik magukat.

Bizonyos országokban az alsóházhoz hasonlóan a felsőház is _____ alapon épül fel. Így történik ez Csehországban, Romániában és Lengyelországban is. Ebben az esetben mindkét ház képviselőit az állampolgárok választják, a második ház célja, hogy a törvényjavaslatok másodszori megvitatásával még inkább megfontolt törvények szülessenek.

Bizonyos országokban a különböző _____ választott képviselői képviselik magukat a felsőházban. Ők szakértői álláspontot képviselnek, pl. a kultúra, oktatás, mezőgazdaság, kereskedelem területéről. Ilyen rendszer működik többek között Szlovéniában és Írországban.

10. Hány egyéni képviselő tagja van ma az Országgyűlésnek?

Járj utána az Országgyűlés honlapján, hogy ki jelenleg a választókerületed egyéni képviselője, illetve hogy kik voltak a korábbi ciklusokban!